

# S U M A R

## SOMMAIRE - INHALT - CONTENTS

### Studii și articole

	<u>Pag.</u>
<b>Ioan Andrițoiu,</b>	Sondaj arheologic pe dealul cetății Deva . . . 11
	Sondage archéologique sur la colline de la citadelle de Deva . . . . . 26
<b>Valentin Vasiliev, Anton Badea, Ion Man</b>	Două noi morminte scitice descoperite la Teiuș . . . . . 27
	Zwei Neuentdeckte Skythengräber in Teiuș . . . 43
<b>Ion Horațiu Crișan,</b>	Așa numitul mormint de la Silivaș și problema celui mai vechi grup celtic din Transilvania 45
	Das sogenannte Grab von Silivaș und das Problem der ältesten Keltengruppe in Sienbenbürgen . . . . . 77
<b>Ștefan Ferenczi,</b>	Contribuții la cunoașterea limesului roman de la nordul Someșului Mare (Partea I) . . . 79
	Contributions a la connaissance du limes roman au nord du Someșul Mare (I-ère partie) 102
<b>Volker Wollmann,</b>	Cercetări privind carierele de piatră din Dacia romană . . . . . 105
	Untersuchungen über römische Steinbrüche aus Dakien . . . . . 122
<b>Octavian Floca,</b>	Gladiator trac în arena amfiteatrului de la Ulpia Traiana . . . . . 131
	Un gladiateur thrace dans l'arène de l'amphithéâtre d'Ulpia Traiana . . . . . 135
<b>Dan Isac, Volker Wollmann, Ion Petru Albu</b>	Monumente funerare reprezentind lei descoperite în județul Hunedoara . . . . . 137
	Grabdenkmäler mit Löwendarstellungen aus dem Bezirk Hunedoara . . . . . 148
<b>Alexandru Bornea, Ion Petru Albu</b>	Piese de sculptură arhitectonică română din colecția Muzeului județean Hunedoara-Deva . . . . . 155
	Römische architektonische Skulpturstücke aus dem Stadtmuseum Deva . . . . . 163

	<u>Pag.</u>
<b>Mircea Șt. Udrescu,</b>	Fauna descoperită în așezarea de la Strei . . . . . 173
	La faune de l'établissement de Strei . . . . . 179
<b>Ioana Popovici,</b>	Citeva observații antropologice asupra schele- telor feudale descoperite la Strei . . . . . 181
	Quelques observations anthropologiques sur les squelettes féodales découvertes à Strei . . . . . 192
<b>Gheorghe Anghel, Ion Petru Albu</b>	Tezaurul medieval de la Sălciva (sec. XV-XVI) 193
	Le trésor médiéval de Sălcia (XVe-XVIe siècles.) 199
<b>Sabin Belu</b>	Contribuții la istoria satelor din Munții Apuseni în evul mediu (sec. XVI-XIX) . . . . . 203
	Contributions à l'histoire des villages des Monts Apuseni au Moyen Age (XVIe-XIXe siècles) . . . . . 212
<b>Liviu Botezan, Roland Schilling</b>	Conscripții urbariale hunedorene din anul 1785 (III) . . . . . 213
	Recensements fonciers dans le comitat de Hu- nedoara en 1785 (III) . . . . . 230
<b>Maria Rosen Roșca,</b>	Considerații pe marginea conscripției Czirakye- ne din comuna Râscruci . . . . . 231
	Considerations relatives au „recensement Czira- Kyen” dans la comune de Râscruci . . . . . 238
<b>Rodica Sofroni,</b>	Mișcări sociale și naționale în comitatul Hu- nedoara (1860—1861) . . . . . 239
	Mouvements sociaux et nationaux dans le co- mitat de Hunedoara (1860—1861) . . . . . 250
<b>Ioana Botezan,</b>	Documente inedite privind contribuția lui Ioan Micu Moldovan la elaborarea, editarea și răs- pindirea manualelor școlare pentru învățămîn- tul românesc din Transilvania în perioada 1860—1914 . . . . . 251
	Unveröffentlichte Archivdocumente über I. M. Moldovanus Beitrag zur Ausarbeitung, veröf- fentlichung, und verbreitung der Lehrbücher für den rumänischen unterricht aus Siebenbür- gen zwischen den Jahren 1860—1914 . . . . . 261
<b>Teodor Pavel,</b>	Activitatea „Astrei” pentru dezvoltarea învăță- mintului românesc din Transilvania în perioada 1861—1918 . . . . . 263
	The activity of „Astra” for the romain educa- tion in Transylvania . . . . . 306
<b>Ion Ilincioiu,</b>	O pagină de cinstitie. Tineretul studios al României sprijinitor al cauzei și luptei țărănimii în anul 1907 . . . . . 307
	Une page hommagine. La jeunisse etudiante de la Roumanie a l'appui de la cause et de la paysannerie en 1907 . . . . . 316
<b>Dumitru V. Firoiu,</b>	Clasa muncitoare din România și dreptul de organizare . . . . . 319

	La classe ouvrière de Roumanie et son droit d'organisation . . . . .	325
<b>Marcel Știrban,</b>	Din activitatea comisiunilor locale și a comisiunilor județene pentru reforma agrară în anii 1919—1920 în câteva județe din Transilvania	327
	Sur l'activité des commissions locales et des commissions departementales de reforme agraire 1919—1920 dans quelques departements de Transylvanie . . . . .	336
<b>Gheorghe Iancu,</b>	Din istoricul învățămîntului universitar clujean (1919—1920) . . . . .	337
	Sur l'histoire de l'enseignement universitaire à Cluj (1919—1920) . . . . .	346
<b>Vasile Radu,</b>	Din istoricul întreprinderii miniere „Mica“ Brad (1920—1927) . . . . .	349
	Sur l'histoire de l'entreprise minière „Mica“ Brad (1920—1927) . . . . .	355
<b>Olimpiu Matichescu,</b>	Aspecte din lupta împotriva terorii fasciste, pentru apărarea vieții militanților revoluționari din lagăre și închisori (1940—1941). . . . .	357
	Aspects from the struggle against fascist terror, for defending the lifes of the revolutionary militants in camps and prisons (1940—1941) . . . . .	371
<b>Mircea Valea, Anghel Nistor,</b>	Unele considerații cu privire la obiceiuri străvechi românești . . . . .	375
	Quelques considérations sur d'anciennes coutumes roumaines . . . . .	382
<b>Dumitru Susan,</b>	Inițiarea „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“ în Ardeal în cadrul adunării de la Deva din 4—5 octombrie 1870. . . . .	383
	Fondation de la „Société pour la creation d'un fonds de théâtre roumain en Transylvanie“ (4—5 octobre 1870) . . . . .	390

## Note și discuții

<b>Adriana Rusu,</b>	Considerații privind cultul lui Silvanus în Dacia romană . . . . .	395
	Considérations sur le culte de Sylvain dans la Dacie romaine . . . . .	408
<b>Mircea Dan Lazăr</b>	Un nou relief reprezentîndu-l pe Hercule descoperit la Sălașul de Sus . . . . .	409
	Un nouveau relief représentant Hercule decouvert à Sălașul de Sus . . . . .	411
<b>Ion Poporogu, Ion Badea,</b>	Un relief din fontă reprezentînd pe Karl Marx în colecția Muzeului mineritului din Petroșani	413
	Un relief en fonte représentant Karl Marx au Musée de l'extraction minière de Petroșani	415

<b>Gheorghe I. Ioniță,</b>	Dr. Petru Groza prieten al țăranilor și susținător al cauzei lor drepte . . . . .	417
	Le Dr. Petru Groza ami des paysans et défenseur de leur juste cause . . . . .	425
<b>Mircea Valea, Maria Crețu</b>	Fragmente din corespondența dr. Petru Groza (1933—1937) . . . . .	427
	Fragments de la correspondance du dr. Petru Groza (1933—1937) . . . . .	435
<b>Bujor Vulcu,</b>	Unele aspecte istorice ale utilizării teritoriului depresiunii Hațeg — Mureș pentru așezările omenești și apărare . . . . .	437
	Considérations historiques sur l'utilisation du territoire de la dépression Hațeg — Mureș pour les établissements humains et la défense locale . . . . .	442
	Prescurtări bibliografice . . . . .	445
	Abréviations bibliographiques	